

ærede Medlem, som nu satte sig (Lange), at det simple Fæste ikke er nogen meget betryggende Form, ikke nogen Form, man skal lægge sig efter at fremme ved Lov. Det, som vi ønske, er ikke saa meget Fæste, som den fri Ejendomsret, og den ønske vi til Bedste for den lille Husmand saaledes, at han ikke altid skal komme til at lide under Konjunkturernes Tryk.

Jeg kan altsaa ikke følge Mindretallet i dets Forslag til § 1, fordi Forslaget berører, som Flertallet siger, saa mange forskellige Ting. Jeg har foretrukket at stille et Ændringsforslag til Flertallets § 10, og jeg haaber, at det vil realisere noget den Tanke, som Mindretallet har haft og endnu mere Flertallets Tanke. Jeg foreslaar da det Underændringsforslag til Ændringsforslag Nr. 15 i Udvalgets Betænkning om en ny § 10, hvori det hedder: „For saa vidt en Kommune køber en større Landejendom indenfor Kommunens Grænser osv.“ — dertil foreslaar jeg det Underændringsforslag, at der som 2det og 3die Stykke i ny § 10 indføjes: „For de Parcellers Vedkommende, som Kommunen sælger til fri Eje, forholdes efter Reglerne i § 6. De Parceller, som Kommunen bortfæster, skulle holdes samlede som een Ejendom, saaledes at de behæftes under eet, og at Laangivers Sikkerhed indskrænkes til de Rettigheder, Kommunen selv har ifølge Fæstekontrakterne, idet Kommunens Kasse i øvrigt hæfter, for saa vidt Laangiveren ikke herved bliver fyldestgjort.“ Nu vil det ofte være saaledes, at større Ejendomme ligge indenfor flere Kommuner, at Kommuneskellet ikke er Ejendomsskel, og i saa Tilfælde kan det meget ofte tænkes, at Kommunens Udstykningsret bliver ganske illusorisk. Derfor har jeg anset det for rigtig, at der indsættes et Ændringsforslag om, at den overvejende Del, Halvdelen eller Totrediedelen af Ejendommen, ligger indenfor Kommunens Grænser, fordi den Omstændighed, at en lille Parcel af en Ejendom ligger ind i en anden Kommune, neppe bør afskære Kommunen fra den Ret, Loven hjemler. Jeg har derfor tilladt mig at stille et Ændringsforslag til Ændringsforslag Nr. 15 i Udvalgets Betænkning. Det lyder saaledes: „De Parceller, som Kommunen bortfæster, skulle holdes samlede som een Ejendom, saaledes at de behæftes under eet, og at Laangivers Sikkerhed indskrænkes til de Rettigheder, Kommunen selv har ifølge Fæstekontrakterne, idet Kommunens Kasse i øvrigt hæfter, for saa vidt Laangiveren ikke herved bliver fyldestgjort.“

Den højtærede Finansminister har privat gjort mig opmærksom paa, at saa vidt angaar Foreninger, maa en saadan Regel ogsaa siges at ligge i Forslagets direkte Bestemmelser. Jeg tror derimod ikke, at saa vidt det angaar Kommuner, ligger det ogsaa direkte deri, allerede fordi Kommunernes Fæsteregler ere blevne hæftede paa i denne § 10. Det vil derfor være rigtigt at slaa fast, at naar en Kommune køber en Ejendom og udstykker den til Fæste, skal Kommunen stadig staa som Godsejer. Det bliver dog ingen særlig Hovedgaard, men ellers staaer Kommunen som Ejer og opkræver Afgifterne. Vi faa ellers den underlige Ting, at der kan være Fæstehuse med mange Prioriteter, hvad der er ret meningsløst, og paa den anden Side faa vi ogsaa for mange Kontrakter, saa det hele bliver for indviklet. Hvis man derimod slaar ind paa den Vej, jeg her foreslaar, vil man opnaa kun at faa 2 Kontrakter: en mellem Kommunen og Laangiveren og en anden mellem Kommunen og dens Fæstere. Hvis vi skulle have Fæstekontrakter, hvor de enkelte Fæstesteder ogsaa ere prioriterede, faa vi en tredie Kontrakt. Saa faa vi nemlig ogsaa en Laanekontrakt i det enkelte Fæste.

Endelig skal jeg tillade mig at stille Forslag til en helt ny § 11, og det er det afgørende Punkt. Jeg foreslaar altsaa, at der som en ny § 11 indføres:

„Fortrinsvis Adgang til at faa Laan af det offentlige ifølge denne Lov have saadanne Kommuner, der ville bortfæste de udstykkede Parceller i „Arvefæste uden Ret til at sælge eller pantsætte“.

Alle Fæstekontrakter, der oprettes for Parceller, udstykkede i Medfør af nærværende Lov, skulle enten være affattede efter Formler, udarbejdede af Landbrugsministeriet, eller skulle approberes af dette Ministerium.“

Jeg maa først og fremmest gøre opmærksom paa en Misforstaaelse, der kan indsnige sig, og som formentlig er min Fejl, nemlig at der ved „fortrinsvis Adgang“ blot skulde forstaaes Kommuner. Jeg er fuldstændig enig med den højtærede Finansminister i, at Kommuner og Foreninger skulle kunne konkurrere paa lige Fod, men jeg mener blot, at man blandt de Kommuner, der ønske at benytte Loven, skal give dem Fortrinsret, som ville gaa med til Arvefæste uden Ret til at sælge eller pantsætte, og det af den Grund, at jeg, ærlig talt, mener, at Kommunerne kun burde benyttes i dette Tilfælde, hvor den specielle kommunale Sam-